

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

04 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, declarat în propria cauză de către inculpatul

*Rimschi Valentin XXXXX, născut la XXXXX, în
XXXXX, domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 23.06.2016 - 28.02.2017;

instanța de apel: 19.05.2017 - 13.09.2017;

instanța de recurs: 28.02.2018 - 04.04.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 28 februarie 2017 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de către inculpatul, Rimschii Valentin, ca fiind inadmisibilă.

Prin aceeași sentință au fost respinse ca fiind inadmisibile cererile de revizuire declarate de către Prozor Artur, Prozor Troian, Odajiu Dumitru și Balachin Alexandr.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a reținut că, inculpatul Rimschii Valentin, a depus la Judecătoria Ialoveni cereri în baza art. 458 alin. (3) pct. 4) Cod de procedură penală, prin care solicită revizuirea cauzei penale intentate împotriva sa.

În motivarea cererii din 04.06.2016, inculpatul Rimschii Valentin a indicat că, conform Hotărârii Curții Constituționale a Republicii Moldova din 23.02.2016 au fost recunoscute neconstituționale prevederile art. 186 alin. (5) și (9) ale Codului de procedură penală, care permiteau aflarea persoanei în stare de arest mai mult de 12 luni. Totodată, a menționat că, pe parcursul examinării cauzei penale nr. 1-6/2012, s-a aflat în arest preventiv în perioada urmăririi penale de la 21.07.2009 până la 03.09.2009, contrar art. 175 alin. (9), art. 303 alin. (1) Codului de executare, de la 03.09.2009 până

la 10.04.2013 (mai mult de 43 luni), contrar art. 186 alin. (5), (9) Cod de procedură penală în vigoare în acea perioadă, de la 26.02.2012 până la 10.04.2013 (mai mult de 13 luni), contrar prevederilor art. 186 alin. (11), (13) Cod de procedură penală, art. 25 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, fără mandat de arest, contrar prevederilor art. 186 alin. (11) Cod de procedură penală, arestul lui fiind prelungit pe termen de 90 zile conform art. 186 alin. (5), contrar art. 25 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova. Cereri analogice au fost înaintate de Rimschii Valentin la 29.02.2016, 28.04.2016, 11.05.2016 și 27.05.2016, care au fost conexe într-o procedură.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Popov Iulia în numele condamnaților Prozor Artur, Prozor Troian și Rimschii Valentin prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de revizuire depusă de către Prozor Artur, Prozor Troian, Rimschii Valentin.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, argumentele invocate în sentință sunt neîntemeiate și nemotivate. Instanța de fond nu a ținut cont de argumentele invocate de către condamnați, de pertinența și concludența probelor prezentate, nefiind analizate din punctul de vedere al coroborării lor în interesele beneficiarilor. În concluzie, prin adoptarea unei astfel de sentințe beneficiarilor Prozor Artur, Prozor Troian, Rimschii Valentin le este încălcat dreptul la un proces echitabil și justa soluționare a cauzei, astfel fiind încălcate și prevederile art. 6 CEDO.

3.1. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, inculpatul Rimschii Valentin a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să-i fie admisă cererea de revizuire.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, a respins ca fiind nefondate, apelurile declarate de avocatul Popov Iulia în numele condamnaților Prozor Artur, Prozor Troian, Rimschii Valentin și de inculpatul Rimschii Valentin, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a indicat că, prin sentința Judecătorei Iaoveni din 30 ianuarie 2012 inculpatul Rimschi Valentin a fost condamnat în baza art. art. 42 alin. (2), (3), (4), 236 alin. (2), lit. c) Cod penal, la pedeapsă cu închisoare pe un termen de 12 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.04.2013 și deciziile Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06.11.2013 și 21.05.2015 a fost menținută sentința.

Conform art. 458 alin. (1) Cod procedură penală, (1) Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. (2) Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori. (3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau

în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 privind excepția de neconstituționalitate a alineatelor (3), (5), (8) și (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală s-a hotărât că, „în sensul articolului 25 aliniatul (4) din Constituție, arestul preventiv poate fi aplicat pentru o perioadă totală de cel mult 12 luni, care include atât etapa urmăririi penale, cât și etapa judiciară, până la emiterea încheierii judecătorești prin care persoana este eliberată din arest sau momentul pronunțării sentinței de către instanța de fond”. La fel, Curtea a decis că, efectele acestei hotărâri nu se extind asupra persoanelor care se află în stare de arest, în privința cărora există o sentință de condamnare, iar cauza se examinează în instanța de apel.

Astfel, instanța de apel a menționat că, inculpatul Rimschii Valentin a invocat că s-a aflat în arest preventiv în perioada urmăririi penale de la 21.07.2009 până la 03.09.2009, contrar art. 175 alin. (9), art. 303 alin. (1) Codului de executare, de la 03.09.2009 până la 10.04.2013 (mai mult de 43 luni), contrar art. 186 alin. (5), (9) Cod de procedură penală în vigoare în acea perioadă, de la 26.02.2012 până la 10.04.2013 (mai mult de 13 luni), contrar prevederilor art. 186 alin. (11), (13) Cod de procedură penală, art. 25 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova, fără mandat de arest, contrar prevederilor art. 186 alin. (11) Cod de procedură penală, arestul lui fiind prelungit pe termen de 90 zile conform art. 186 alin. (5), contrar art. 25 alin. (4) din Constituția, iar drept temei de revizuire a sentinței de condamnare prevederile hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 privind excepția de neconstituționalitate a alineatelor (3), (5), (8) și (9) ale art. 186 din Codul de procedură penală.

Așadar, instanța de apel a respins argumentele apelanților referitor la faptul că au fost încălcate prevederile art. 186 Cod de procedură penală, privind modalitatea de prelungire a măsurii preventive - arestarea preventivă și durata reținerii în arest preventiv pe parcursul urmăririi penale și a examinării cauzei, deoarece efectele hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 nu se extind asupra situației inculpatului Rimschii Valentin, care s-a aflat în arest și a fost condamnat prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 30 ianuarie 2012, adică până la pronunțarea Hotărârii Curții Constituționale menționate supra.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, sentința Judecătorei Ialoveni din 30 ianuarie 2012 a devenit definitivă și executorie la 23.02.2016, fapt ce exclude incidența hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 23.02.2016 asupra circumstanțelor expuse de apelanți.

Mai mult, din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că, inculpatul Rimschii Valentin a depus la Procuratura Ialoveni cerere de revizuire împotriva sentinței Judecătorei Ialoveni din 30.01.2012, în temeiul art. 458 Cod procedură penală, iar prin ordonanțele procurorului în Procuratura Ialoveni, Cîrlan Valeriu a fost respinsă din motivul lipsei unor temeiuri legale. Ulterior, ordonanțele procurorului au fost contestate de către condamnat în instanța de judecată, iar prin încheierile instanței de judecată a fost respinsă ca nefondată plângerea inculpatului depusă împotriva ordonanțelor procurorului.

Totodată, instanța de apel a respins argumentele avocatului Pîslaru Vitalie în susținerea cererii de apel al inculpatului Rimschii Valentin, or, temeiurile invocate în cererea din 13.09.2017 constituie un obiect separat de examinare a acestor pretenții, cu respectarea procedurii reglementate la art. 458-460 Cod de procedură penală privind revizuirea procesului penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către condamnat, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare cu pronunțarea unei noi decizii prin care să-i fie admisă cererea de revizuire.

În motivarea recursului declarat, inculpatul susține că, deciziile definitive din 15.05.2016 și 24.05.2016 sunt contradictorii și judecătorul A. Sandu nu era în drept să participe la judecarea cauzei de revizuire, deoarece acesta a emis sentința de condamnare din 30.01.2012.

Mai mult, recurentul menționează că, instanța a examinat cauza în lipsa sa, iar apărătorul nu a menționat în ședința de judecată cerințele indicate de către acesta.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care consideră inadmisibil recursul, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Din textul recursului declarat de către condamnat, Colegiul penal identifică ca temeiuri pentru declararea recursului pct. 4) și 6) prevăzute de art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care judecata a avut loc fără participarea inculpatului, când participarea lui este obligatorie potrivit legii sau instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel ori hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând normele nominalizate la situația în cauză, Colegiul penal conchide că aceste temeuri nu și-au găsit confirmare, mai mult, reieșind din textul recursului, recurentul de fapt critică procedura de apreciere a probelor, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, astfel Colegiul penal atestă că, conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei instanța apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Instanța de apel, judecând apelul inculpatului, îndeplinind cerințele art. 414-419 Cod de procedură penală, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate în prima instanță și cert a stabilit că, apelurile sunt nefondate, iar prima instanță corect a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire.

Argumentele recurentului precum că, instanța de apel neîntemeiat a examinat cauza în lipsa sa, iar avocatul acestuia nu a menționat în ședința de judecată cerințele specificate de către acesta, nu pot fi reținute, or, din materialele dosarului este cert că, inculpatul Rimschii Valentin, a fost prezent în ședințele instanței de apel și a fost asistat de doi avocați (f.d. 25-30 vol. XIV). Astfel, Colegiul penal respinge alegațiile inculpatului ca fiind nefondate și nu constată vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea deciziei instanței de apel.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeuriile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor declarate de către inculpat și avocatul acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentele inculpatului precum că, deciziile definitive din 15.05.2016 și 24.05.2016 sunt contradictorii, Colegiul penal menționează că, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, temeuriile menționate la alin. (1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs ordinar respinge alegațiile inculpatului cu referire la faptul că, judecătorul Alexandru Sandu nu era în drept să participe la judecarea cauzei de revizuire, deoarece acesta a emis sentința de condamnare din 30.01.2012, or la 07.06.2016 prin încheierea Judecătoriei Ialoveni a fost respinsă cererea de abținerea a judecătorului Alexandru Sandu de la examinarea cererii inculpatului Rimschii Valentin privind deschiderea procedurii de revizuire a hotărârii din 30.02.2012, deoarece potrivit art. 33 alin. (4) Cod de procedură penală, dispozițiile privind cazurile de incompatibilitate prevăzute la alin. (2) pct. 5) și la alin. (3) al aceluiași cod, nu se aplică judecătorului de instrucție (f.d. 64, vol. II).

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii

instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În asemenea circumstanțe, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului declarat de către inculpatul Rimschii Valentin, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme,

d e c i d e:

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2017, de către inculpatul **Rimschii Valentin XXXXX**, în propria cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **24 aprilie 2018**.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan